

Hvad betyder avlsværditalene i kg, pct. eller dage?

Rasmus S. Stephansen, Terhi Vahlsten, Emma Carlén og Anders Fogh

NAV har forbedret den funktion, der gør det muligt at se den forventede effekt af tyrenes afkom i praksis.

Vidste du, at døtre efter Holstein tyren VH Clark i gennemsnit vil have 4 dage mindre fra kælvning til første inseminering og 15 dage mindre fra første til sidste inseminering i forhold til de køer, der producerer i stalden i dag? Eller at døtre efter Jersey tyren VJ Hjort producere 430 kg mælk, 21 kg fedt og 20 kg protein mere i en laktation? Eller at døtre efter den røde tyr VR Hohde har et højere fedt- og proteinindhold på +0,3 og +0,1 procentenhed? Hvis du er interesseret i denne type information, kan du nu finde det på www.nordicebv.info under NAV – søgning på tyre.

Hvilken information kan jeg finde?

Du kan finde den forventede effekt af en given tyrs avlsværdital i praksis. For eksempel vil Holstein tyren VH Sublime, der har et avlsværdital for fedt på 137, avle døtre, som forventes at give 46 kg mere fedt end en gennemsnitsko i NAV landene (tabel 1). For produktionsegenskaberne er der ikke forskel på avlsværditalenes effekt mellem landene, mens det er tilfældet for andre egenskaber – eksempelvis klov- og lemmelidelser. Sidstnævnte skyldes, at der er forskel i forekomsten af klov- og lemmelidelser mellem lande. I disse tilfælde kan det være vigtigt at se på effekten af en bestemt tyr indenfor land.

Den forventede effekt af avlsværditallet kan ses for de fleste egenskaber i NTM, men også for egenskaber, der ikke er med i NTM, eksempelvis fedt- og proteinprocent. For tyren VH Sublime er det forventet, at hans døtre har en øget fedtprocent på hele 0,32 (se tabel 1).

Tabel 1. Den forventede effekt af avlsværditalene på produktionen for døtre efter den gennemskt tyr VH Sublime

Egenskab	Index	NAV landene		Danmark		Finland		Sverige	
		Tyrens effekt	Gennemsnit	Tyrens effekt	Gennemsnit	Tyrens effekt	Gennemsnit	Tyrens effekt	Gennemsnit
Y-indeks	129								
Mælk (305-d, kg)	115	+492,1	10289	+495,7	10330	+476,7	9959	+492,6	10326
Fedt (305-d, kg)	137	+46,2	413	+44,4	411	+51,8	406	+47,5	417
Protein (305-d, kg)	121	+21,0	349	+20,6	348	+22,0	332	+21,6	355
Indekser som ikke indgår i NTM									
Fedt % (305-d)	120	+0,32	4,1	+0,30	4,0	+0,41	4,1	+0,31	4,1
Protein % (305-d)	108	+0,06	3,4	+0,05	3,4	+0,08	3,3	+0,06	3,4

Hvor finder jeg denne funktion?

På NAV's hjemmeside kan du finde den forventede effekt af en tyrs avlsværdital ved at følge nedenstående trin:

1. Gå til NAV's hjemmeside <http://www.nordicebv.info>

2. Klik på

NAV - Søgning på tyre

3. Indstil søgekriterierne (race, kun tyre med døtre osv.) og tryk på

Søgning

4. Tryk på den ønskede tyr

5. Se den forventede effekt af tyrens avlsværdital ved at trykke på

Vis effekt af avlsværdital

6. For at se den forventede effekt for enkelttegenskaber og delindekser såsom Y-indekset, se nedenstående eksempel.

Egenskab	Index	NAV Tyrens effekt	landene Gennemsnit
Y-indeks	129		
Vækst	107		
Frugtbarhed	93		
Fødsel	102		
Kælvning	110		
Yversundhed (%)	107	-1,88	11,2

Egenskab	Index	NAV Tyrens effekt	landene Gennemsnit
Y-indeks	129		
Mælk (305-d, kg)	115	+492,1	10289
Fedt (305-d, kg)	137	+46,2	413
Protein (305-d, kg)	121	+21,0	349
Indekser som ikke indgår i NTM			
Fedt % (305-d)	120	+0,32	4,1
Protein % (305-d)	108	+0,06	3,4
Vækst	107		
Frugtbarhed	93		
Fødsel	102		
Kælvning	110		
Yversundhed (%)	107	-1,88	11,2

7. Hvis du vil se effekten for de enkelte NAV lande, skal du krydse af for de lande, du ønsker at se effekterne for – ellers vises gennemsnittet på tværs af NAV landene.

 Vis effekten i Danmark Finland Sverige

Erfaringer fra praksis – hvordan anvender du denne nye funktion?

Lotta Gunhamn – avlsrådgiver hos Växa

“Jeg bruger det til at vise landmænd, at det nogle gange er relevant at bruge tyre med 90 i avlsværdital for en egenskab, da effekten på døtrene normalt ikke er særlig ekstrem. Yderligere er det en fremragende måde at sammenligne tyre for egenskaber som fedt- og proteinprocent i mælk”.

Suvi Johansson – eksportmanager VikingGenetics

“Vi skal gøre vores avlsværdital lettere at forstå for udenlandske landmænd. Det er især vigtigt for sundhedsgenskaberne, som ikke er så velkendte. Den bedste måde at vise værdien i praksis er ved at vise effekten af avlsværditallet på fremtidige afkom. Det er virkelig godt eksempelvis at have effekten for fedt- og proteinprocent i mælken”.

Værd at vide

Genomiske tyre: Unge tyre, hvor avlsværdital kun er baseret på genomisk information, har på nuværende tidspunkt ikke avlsværdital for alle underliggende egenskaberne i indekserne. Eksempelvis har unge tyre ikke avlsværdital for interval fra første til sidste inseminering og antal insemineringer, men kun et overordnet frugtbarhedsindeks. I disse tilfælde bliver det overordnede indeks brugt til at bestemme effekten for de underliggende egenskaber ud fra den gennemsnitlige sammensætning.

Basekøer: De køer, der bruges til at udregne gennemsnit for enkelttegenskaber, er de samme køer, som indgår i den avlsmæssige base. Disse køer har i gennemsnit et avlsværdital på 100 (NTM på 0). For de fleste egenskaber er det de køer, som er 3-5 år gamle.

Vægtning af laktationer: Effekten af avlsværditalle er for de fleste egenskaber (ydelse, frugtbarhed osv.) en kombination af effekterne i de første tre laktationer.

Hvorfor er der landeforskelle for effekterne? Forskelle i effekter mellem lande hænger sammen med forskelle i fænotypisk niveau. Eksempelvis vil et højere produktionsniveau eller en højere sygdomsfrekvens medføre en større effekt af en Y-indeksenhed eller indeks for yversundhed.

Fremtidige egenskaber: På nuværende tidspunkt kan man beregne den forventede effekt for næsten alle de egenskaber, der indgår i NTM. Det er kun for fødsel, kælning og malketid, det ikke er muligt endnu. Det forventes, at de sidste egenskaber introduceres i 2019.